

ՀԱՆԴԵՍԻ ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

ԱՐԺԱՆԸՆՏԻՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

ՍՐԲՈՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱՅՈՒՌՈՅՍ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

ՆԱԽԱՊԱՏՐԻԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Սեպտ. 12 թուակիր պաշտոնագրով մեր Պաղեստինի Պետական Առաջ Գարտուղարը, ի դիմաց Պաղեստինի եւ Անդրյորդանանի Բարձր Գովարներին, կը հաղորդէր որ, Նորին Վեհափառութիւն Անգլիոյ Թագաւորը հաճած է իր արքայական ճանաչումը եւ հաւանութիւնը տալ Երուսաղէմի հայոց պատրիարքին ընտրութեան համար, եւ թէ՛ արդէն իսկ ժամանած է ճանաչման արքայական հրովարտակը որուն յանձնման թուականը, կ'աւելցնէր պաշտոնագիրը, իր ատենին պիտի հաղորդուի այլ գրութեամբ։

Միարեւուելիւնը այս աւետիսը առնելուն՝ փութաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը իր խնդակցութիւնը յայտնելու համար այս առթիւ։

Սեպտ. 19 թուակիր ա՛յլ պետական պաշտոնագրով մեր Պաղեստինի Բարձր Գովարները կը հրաւիրէր Ս. Պատրիարք Հայրը կառավարչատուն, Դշ. 27 Սեպտեմբերին, կատարելու համար պաշտոնական յանձնումը արքայական հրովարտակին։

Ասկէ ետք սկսեալ պատրաստութեան շրջանը։ Ամբողջ մայրաքաղաքը եռուղեօր մէջ է։ Ընդհանուր մաքրութիւն, նորոգութիւն, յարգարում եւ զարգացում ամէն կողմ։ Ս. Աթոռոյս դիւանը այս եռուղեօրին կեդրոնն է. հրաւիրագրերն են արգազուի հայերէն ու անգլիերէն, բանակցութիւններ կը կատարուին կառավարութեան ու պատրիարքարանի միջեւ, հանդիսութեանց կարգադրութիւններու մասին։ Ամէն հոգ կը տարուի կարելի եղածին չափ մեծ շուքով կատարելու այս բացառիկ հանդէսը։

Գահակալութեան օրուան վաղորդային ամէն ինչ կարգին է արդէն։ Վանքի աւագ դուռը եւ պատրիարքարանի կրկնակ մուտքերը չբխանակուած են գալար ճիւղերով

ու ծաղիկներով եւ զարդարուած՝ անգլիական զօշներով։ Պարզուած է նաեւ Պատրիարքարանի վրայ Անգլ. մեծ դրօշը որ խաղաղ կը ծածանի խոովքի այս օրերուն։ Եկեղեցին իր տօնական օրերու պերճանքը զգեցած է. կանթեղներու մոմեր կը փալփալէին ու կը պլպլան ամէն տեղ։ Աթոռներ շարուած են Ատենին ու ձախակողմեան Դասին մէջ։ Գետինը ծածկուած է թանկարժէք գորգերով։ Պատրիարքարանը շքուած, յարգարուած ու կահաւորուած է կանոնաւոր կերպով։ Ամէն ոք սպասումի մէջ է վաղուան մեծ օրին համար։

ՅԱՆՔՆՈՒՄ

ԱՐԺԱՍԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ

Գահակալութեան հանդիսութիւնները սկսան Արքայական Հրովարտակի պաշտօնական յանձնումի արարողութեամբ Պաղեստինի Կառավարիչի ապարանքին մէջ։ Կառավարչատունը կը գտնուի Երուսաղէմէն դուրս, քաղաքին հարաւային կողմը, վանքէն շուրջ 5 քրիտմիթր հեռաւորութեամբ։

Նախապէս եղած կարգադրութեան համաձայն Սեպտ. 27-ին, ժամը 12:05-ին, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը իր շքախումբով միասին, կը մեկնի Բարձր Գովարների ապարանքը, տասը ինքնաշարժներէ կազմուած պաշտօնական գնացքով։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հետեւորդներն էին. Տնօրէն Ժողովոյ եօթն անդամները — Գեր. Տ. Մկրտիչ Արք. Աղաւնուհի՝ Պատրիարքական Փոխանորդ, Հոգ. Տ. Կիւրեղ Մ. Վրդ.՝ Լուսարարապետ, Տ. Գեորգ Վրդ., Տ. Վանան Վրդ., Տ. Պարգե Վրդ., Տ. Շաւարշ Վրդ. եւ Տ. Միւռոն Վրդ.։

Միարանական Ընդհ. Ժողովոյ Ատենապետ՝ Տ. Սեբովմէ Վրդ., Առաջ Թարգման՝ Տ. Պստիկ Վրդ., եւ Դիւանապետ Տիար Կ. Նուրեան։

Ընթերցում Արքայական Հրովարտակի
Բարձր Գովիսերի Ապարանքին մէջ.

Տառնինը աշխարհական ներկայացուցուցիչներ Պաղեստինի Հայութեան կողմէ. Երուսաղէմի Հայոց ներկայացուցիչներն էին՝ Տօքթ. Վահան Գալպիեան, Տիար Լեւոն Դէորդեան, Տօքթ. Վահան Բասգալ, Տօքթ. Ն. Եաղլեան, Տիար Դաւիթ Յովհաննէսեան:

Հայֆայի ներկայացուցիչ՝ Տիար Ա. Փափագեան:

Եաֆայի ներկայացուցիչ՝ Տիար Խ. Թագէտեան:

Ռեմլէի ներկայացուցիչ՝ Տիար Գ. Պէննէեան:

Անդրյորդանի ներկայացուցիչ՝ Տիար Մերկեր Մերկերեան:

Ճամբան՝ հետեորդներ առաջ կ'անցնին եւ ընդունուելով կառավարատան առջիւ առաջուց կը գրաւեն իրենց տեղերը: Ժամը 12:20-ին կը հասնի Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, Փոխանորդ Սրբազանին եւ Լուսարարպետ Հայր Սուրբին հետ, եւ երկու բարձրաստիճան պետական պաշտօնատարներէ ընդունուելով կ'առաջնորդուին իրենց յատկացուած պատուոյ տեղը:

Սոյն հանգէտին ներկայ էին նաեւ՝ Պաղեստինի Զօրաց Ընդհանուր Հրամանատարը Զօր. Մ. Կ. Հ. Պարքըր:

Աւագ Դատաւոր (Chief Justice) Սըր Հերբեր Դրըսգէտ:

Օդային Զօրաց Հրամանատարը ձ. Հ. Տ'Ալպիաք:

Անդամք պետական գործադիր մարմնի՝ Պետական Աւագ Քարտուղարը (Chief Secretary) Մր. ձ. Ս. Մէքֆըրսըն:

Ընդհանուր Դատախազը (the Attorney General) Մր. Վ. ձ. Ֆից ձէրլաւ:

Պետական Գանձապահը (Treasurer) Մր. Վ. ձ. ձօնսըն:

Մր. Տ. ձ. Հարրիս:

Երուսաղէմի Նահանգային Կառավարիչը Մր. Է. Քիլթ-Ռոչ:

Զօրաց Ընդհանուր Հրամարի. օգնականը. Օդային Զօրաց Հրամարի. օգնականը.

Մր. Տ. Գ. Թոմսըն:

Մր. Ա. ձ. Մանթուրա օգն. Երուսաղէմի Կառավարիչին:

Ժամը 12:30-ին բեմին վրայ կ'երեւի Բարձր Գովիսերը շրջապատուած իւր թիկնապահներով, եւ կը կարգադրէ նախ իր անձնական Ուղերձը առ Նորին Ամենապատուութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը:

Your Beatitude,

I am happy to welcome Your Beatitude to present to you, by command of His Majesty the King, the High Berat in signification of His Majesty's Royal recognition and approval of your election as Armenian Patriarch of Jerusalem, and I take this opportunity of conveying to you my congratulations on your accession to the throne of this historic See and of expressing to you every good wish for many years of health and strength in the discharge of your exalted duties.

Your Beatitude has rendered long and distinguished service to the Armenian Community in Jerusalem. Consecrated Bishop in 1924, you have served 17 years in the responsible office of Grand Sacristan, while for twenty years you were Head of the Theological School. I am confident that, with such a record behind

you, you will prove a worthy successor to your late beloved Patriarch, Thorgom Goushakian, who filled the See with distinction and dignity for a period of some seven years until his lamented death in February last.

Your Beatitude has been called to your high office at a time when the British Empire and its allies are engaged in a relentless struggle against attempts to dominate the world by a cruel and ruthless tyranny, and the effects of this struggle will be felt in Palestine as in the rest of the world. Friendly relations have for long existed between Great Britain and the Armenian people, and I know that I may rely on the loyal support of Your Beatitude and of the Armenian community in Palestine in this time of trial.

I will now read the Royal Commission of Appointment dated 17th August, 1939.

ROYAL-SEAL

GEORGE R. I.

GEORGE THE SIXTH, by the Grace of God of Great Britain, Ireland and the British Dominions beyond the Seas King, Defender of the Faith, Emperor of India: To all to whom these presents shall come, Greeting.

WHEREAS the Armenian Patriarchate of Jerusalem being lately vacant by the death of His Beatitude Thorgom Kouchakian, the Most Reverend Archbishop Mesrob Nishanian, Grand Sacristan of the Patriarchate, has been duly elected by resolution of the General Assembly of the Armenian Congregation, sitting at Jerusalem on Tuesday, the eighteenth day of April, and Wednesday, the nineteenth day of April, 1939, to be Patriarch in his stead and to exercise the ancient rights and functions of that office.

WE, accepting of such Election do by these presents signify our Royal Recognition and Approval of the appointment of the said Most Reverend Archbishop Mesrob Nishanian to the office aforesaid, and confirm him in the exercise of the said rights and functions and do hereby invest him with all the rights, powers, jurisdictions, privileges and immunities, which are by law appurtenant to the said office, or are by ancient custom or practice held and enjoyed in conjunction therewith.

Given at Our Court at Saint James's this Seventeenth day of August, 1939, in the Third Year of Our Reign.

By His Majesty's Command,
MALCOLM MacDONALD,

Ապա Միաբանական Ընդհ. Ժողովոյ Ատենապետ, Հոգ. Տ. Սերովբէ Վրդ. կարգաց Ուղերձին եւ Հրովարտական հայերէն Թարգմանութիւնները.

**ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԲԱՐՏՐ ԳՈՄԻՍՅՈՒՆ ՈՒՆՎՈՐՁԻՆ**

Ամենապատիւ Տէր,

Ուրախ եմ հոս ընդունելու Ձեր Ամենապատուութիւնը, եւ Վեհափառ Թաղաւորի հրամանով Ձեզի յանձնելու Բարձր Հրովարտակրորով Նորին Վեհափառութիւնը իր Արքայական ճանաչումը եւ հաւանութիւնը կը յայտնէ Ձեր Ամենապատուութեան նշանակութիւնը Հայոց Պատրիարք ընտրուելուն առթիւ: Այս պատեհութեանն օգտուելով իմ շնորհաւորութիւններս կը մատուցանեմ Ձեզ, այս պատմական Ժանք բարձրանալուն առթիւ եւ կը մաղթեմ Ձեզ ամեն յաջողութիւն, երկար առողջութիւն եւ կարողութիւն ի գործ դնելու համար Ձեր բարձր պատգամութիւնները:

Ձեր Ամենապատուութիւնը երկար եւ կարեւոր ծառայութիւններ մատուցած եւ նշանակելով Հայ Միաբանութեան: Նպիսկոպոս ձեռնադրուած ըլլալով 1924-ին 17 տարիներ Լուսարարապետութեան պատասխանատու պատեօնը վարած է, միեւնոյն ատեն 20 տարի

ալ ժառանգաւորաց Վարժարանի Տնուչը եղած է: Վստահ եմ որ այս փորձառութիւններով արժանաւոր յաջողքը պիտի ըլլաւ հանդուցեալ Թողովման Գլխաւոր սիրեցեալ Պատրիարքի՝ որ այդ Արքայական պաշտօնը ժամանաւորութեամբ եւ վեհութեամբ շուրջ եօթը տարի մինչեւ իր ողբալի մահը անցեալ Փետրուարին:

Ձերդ Ամենապատուութիւնը այս բարձր պատեօնին կը կոչուի այնպիսի ժամանակ մը երբ Բրիտանական Կայսրութիւնը եւ իր դաշնակիցները դժգոյս պայքար կը մղեն ընդդէմ այն ոյժին որ կը փորձէ աշխարհը տարապետել անգլոսէ եւ անսկոյնջ բռնակալութեամբ մը: Այս պայքարին հետեւանցները պիտի զգայուին ինչպէս բոլոր աշխարհի նոյնպէս եւ Պապեասինի մէջ: Երկար ժամանակներէ կը վեր բարեկամական յարաբերութիւններ գոյութիւն ունեցած են Մեծն Բրիտանիոյ եւ Հայ Ժողովուրդին միջեւ, կը խորհիմ քէ կրնամ վստահիլ Ձեր Ամենապատուութեան եւ Պապեասինի Հայ Հասարակութեան հաւատարմի աջակցութեան, այս ժողովուրդին լից օրերուն:

Այժմ պիտի կարգաւ 17 Օկտոսոս 1939 բուազրեալ Արքայական Հաստատութեան Հրովարտակր:

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԲԱՍՏԱՆԵ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՐ

ԿՆԻՔ ԱՐԲԱՍՏԱՆԵ

ՃՈՐՃ ԹԱԳԱՒՈՐ ԿԱՅՈՐ

Ճորն Վեցերոյ, շնորհիւն Աստուծոյ Թաղաւոր Մեծն Բրիտանիոյ, Իրլանտայի եւ Անգլո-ծովեան Անգլիական Իշխանապետութեանց, Պատեպան Հաւատոյ, Կայսր Հնդկաստանի. ամեն անոնց որոնց պիտի հասնի ներկայ գիրս, ողջոյն:

Նկատելով որ Նրուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան Արքայ Ամենապատիւ Տ. Թողովման Արքայիսկոպոս Գլխաւորութեան վախճանումով վերջերս թափուր մնացած լինելով, Գերաւորն Տ. Մեսրոպ Արքայիսկոպոս Նշանեան, Պատրիարքութեան Լուսարարապետը, ներկայ 1939 տարւոյ Ապրիլ 18-ի երեքշաբթի եւ Ապրիլ 19-ի Չորեքշաբթի օրերուն յերուսաղէմ ի նիստ գումարուած Հայոց Միաբանութեան Ընդհանուր Ժողովին որոշումով անոր տեղը օրինաւորապէս Պատրիարք ընտրուած է, ի գործ դնելու այդ պատեօնին վաղեմի իրաւունքները եւ պատգամութիւնները:

Մենք, ընդունելով այդ ընտրութիւնը, այսու գրութեամբ, կը յայտնենք

մեր Արհայական Ճանաչումը եւ Հաւանութիւնը ի մասին յիշեալ Գերա-
ւորն Տէր Մեսրոպ Արեւիկոսկոյս Նշանեանի այս պատգամին կոչուելուն.
եւ հաստատելով կ'արժեանք գինքը կլորակելու վերոյիշեալ իրաւունքներ եւ
իր պատգամին յատուկ պարտականութիւնները, եւ ունենալու այն բոլոր իրա-
ւունքները, իշխանութիւնները, իրաւասութիւնները, առանձնաւորութիւնները
եւ ապահարկութիւնները որոնք օրէնքով այդ պատգամին կը պատկանին, եւ
կամ վաղեմի սովորութեամբ եւ կամ կիրառութեամբ գործնականապէս ի զօ-
րու են եւ կը վայելուն յարակցութեամբ այդ պատգամին:

Տուեալ Սէյնս ձէյմս-ի մեր Արեւիկոսկին մէջ ի 17-ն Օգոստոսի 1939 ամի,
մեր Քաղաւորութեան երրորդ տարին:

Նորին Վեհափառութեան հրամանաւ

ՄԱԼՔԸՍ ՄԱՔՏՈՒԸԼՏ

*Հրովարտակի հայերէն թարգմանութեան
ընթերցումէն ետք, Նորին Վսեմութիւն
Բարձր Գումիսերը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր
յանձնեց պաշտօնապէս Հրովարտակը, դե-
տեղուած կարմիր մետաքսեայ քսակի մը
մէջ ու շնորհաւորեց զինքը: Ապա Ս. Պատ-
րիարք Հայրը կարգաց իր ուղերձը Հայե-
րէնով, որուն Անգղիերէն թարգմանութիւնը
կարդացուեցաւ Տ. Սերովբէ Վրդ. ի կողմէ:*

ՈՒՂԵՐՁ ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿ ՀՕՐ

*(Պօսուած Բարձր Գումիսերի ապարանքին
մէջ, Հրովարտակի յանձնումի պահուն):*

Վսեմափայլ Տէր,

Ձերզ Վսեմութեան ձեռքէն այս Բարձր
Հրովարտակը ընդունելուս ուղիքով քոյլ
օուեմք ինձ իմ եւ Սրբոց Յակոբեանց Միա-
բանութեան կողմէ խնդրելու Ձեր Վսեմու-
թենէն, որ բարեհաճիք ներկայացնել մեր
աննայտորին երախտալիքութիւնը եւ հաւա-
տարիմ հպատակութեան հաւաստիքը Նորին
Կայսերական Վեհափառութեան ձեռն Ձեզ
մեր սիրեցեալ Վեհապետին, այն բարձրա-
գոյն շնորհին համար, որով Նորին Վեհա-
փառութիւնը բարեհաճեցաւ հաստատել իմ
ընտրութիւնը իբրեւ Պատրիարք Սրուաղեմի
Հայոց Սրբոց Յակոբեանց հնազարեան եւ
պատմական Աթոռին, հրամայելով գործա-
դրելու այդ պատգամին վերաբերեալ բոլոր

պարտականութիւնները, եւ շնորհելով ինձ
այն իրաւունքներն ու առանձնաւորութիւն-
ները, որոնք օրէնքով կապուած են այդ պա-
տգամին:

Այսօր Միաբանութեանս եւ ժողովուր-
դիս սիրեցեր ինձ կը միանան եւ ջերմագին
աղօրքներ կը վերուզդեն հայցելով որ օրհնէ
Ասուած մեր սիրեցեալ Քաղաւոր-Կայսրը
եւ իր առաջ ողորմութիւնը ծաւալէ շնորհա-
փայլ Քաղուհիին, Գահաժառանգ իշխանու-
հիին եւ Արհայական Կերպասանի բոլոր
անդամներուն վրայ: Կ'աղօրքենք որ Նորին
Կայսերական Վեհափառութիւնը երկար ա-
մօք քաղաւորէ իր հայրերու պանծալի Գա-
հուն վրայ՝ խաղաղութեամբ եւ բարգաւա-
նութեամբ եւ վայելէ միշտ սերն ու հաւա-
տարմական նուիրումը այն ազգերուն որոնք
երջանկութիւնը ունին մարեալու Բրիտանա-
կան Վեհապանծ դրօշի հովանիին տակ:

Կ'աղօրքենք մասնաւորապէս, միջազգային
պայմարի տաղանապալի այս օրերուն, որ Ար-
դարութեան եւ Խաղաղութեան Յաւանքա-
կան Ողբիւրդ առաջնորդէ Բրիտանական Կայ-
սրութիւնը եւ իր գաղտնակիցները դէպքի փա-
ռաւոր յայրաքանակներ, որպէսզի բոլոր մեծ
ու փոքր ազգերը կարենան իրենց հայրենիք-
ներուն մէջ ապրիլ ազատ եւ եղբայրական
համեմաթս սիրով:

Շնորհին Աստուծոյ, որպէս Պատրիարք
Սրուաղեմի, նուիրական պարտականու-
թիւնս պիտի ըլլայ հետեւիլ իմ երանաւոր

նախորդներուն ժառիղին որոնք աղբորով եւ գործով իրենց կեսմբը նուիրեցին այս Սուրբ Ներկին, որ օրհանգիստն է մեր կրօնքին եւ մեր հոգեւոր լուսաւորութեան: Մեզի հաւատարմութեամբ պիտի շարունակենք մեր նիպեր պահպանելու համար Քրիստոսի ճօրինական սրբավայրերը եւ մեր ժողովուրդին եւ Միաբանութեան նկատմամբ մեր մասնաւոր պարտականութիւններուն հետ պիտի սիրենք նաեւ մեր համախաղաքիները անխտիր, ինչ ազգի եւ կրօնքի ալ պատկանինք անոնք, եւ ոյիսի ծառայենք անոնց, եւ անոնց հետ միասին պիտի աշխատինք Պաղեստինի բարօրութեան եւ երջանկութեան համար:

Կ'ապահովենք Ձերդ Վսեմութիւնը՝ որ այս դժուարին եւ օգնեցապի օրերուն, դուք պիտի ունենաք ոչ միայն Պաղեստինի իմ Միաբանութեան եւ ժողովուրդեան այլ նաեւ Բրիտանական դոմինիոնի օակ ապրող մեր բոլոր ազգակիցներուն հաւատարմական նուիրումը:

Յայտնելով իմ անկեղծ եւ զգածուած շնորհակալութիւնները Ձեր Վսեմութեան ինչ ուղղուած շնորհաւորական եւ բարեմաղքական գերազնիւ խօսքերուն համար, կ'աղօթեմ որ Բարեխնամ Աւարիչը պարգեւէ Ձեր Վսեմութեան, եւ Ձեր ստորակարգեալ Պաղեստինի բոլոր արժանապարհ պատօճանատուներուն, կառուարներին՝ որպէսզի Ձեր Վսեմութեան իմաստուն ղեկավարութեամբ մեր այս Սուրբ Ներկը օր ըստ օր յառաջդիմէ եւ բարգաւաճի խաղաղութեան եւ համեմատութեան մէջ ի փառս Բրիտանական Կայսրութեան եւ անոր մեծանուն, բարի եւ առաքինի Վեհապետին:

Սուրապիմ

27 Սեպտեմբեր 1939

Հանդէսի աւարտումէն, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը եւ բոլոր հրապրեալներն առջնորդութեան ընդունելութեան սրահը, ուր հրերը մի առ մի ներկայացուցան Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ Բարձր Գոմիսերին: Մեծարանքէ վերջ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը հրաժեշտ առնելով Բարձր Գոմիսերէն, վաճառ գարձաւ իր շքախումբով եւ նոյն պաշտօնական գնացքով:

Միաբանութիւնը, Աշակերտութիւնը եւ Ժողովուրդի բազմութիւն մը վաճառ աւագ մուտքին առջեւ կը սպասէին Նորին Ամենապատուութեան ժամանումին: Հասաւ Ան

ժամը 1:30-ին. հրը իջաւ ինքնաշարժէն, խանդավառօրէն ծափահարութեամբ ամենքէն: Թափօրով առաջնորդութեան Պատրիարքարանի Դահլիճը եւ բազմաթիւ իր Աթուր. աշակերտք Սրբապանին օրհնութիւնը ստանալով մեկնեցան. իսկ Միաբանութիւնը եւ աշխարհական ներկայացուցիչները պատուատիրութեան խմիչքով: Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր բարեմաղթութիւնները բնաւ լեզգիոյ վեհ. Քաղաքը-Կայսրը արեւշատութեան եւ աշխարհի խաղաղութեան համար: Մեկնեցան ներկաները Սրբապան Հօր Աջը համարելէ վերջ:

ԳԱՀԱՆԱԼԱՌԹՅԱՆ ՀԱՆԴԵՍԸ

Ս. ՅԱՆԱՌԱՅԱՆԻ ՑԱՆԱԿԻՆ ՄԷՋ

Նոյն օր յետ միջօրէի ժամը 2-ին ժողովուրդը արդէն իսկ խոնարած է Տաճարի գաւիթին եւ բախին մէջ. Քաղաքիւ Հայ Լիարեօիրաց, Հայ Ներկայացուցչական եւ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան սկսուածական երեք խումբերը կը հանին կարգապահութեան: Նոյն ժամէն՝ սկսած են ժամանել նաեւ օտար հրապրեալները եւ գրաւել իրենց յատկացուած տեղերը, եկեղեցւոյ Դատին եւ Առեւտրի մէջ. Իրանի պաշտօնեաներ եւ քանի մը վարդապետներ կը վարին տեղաւորման գործը: Ժամը 3-ին արդէն իսկ լեցուած է եկեղեցին. հոգեւորական հրապրեալներ տեղաւորուած են Ձախակողմեան Դատը, կառավարական պաշտօնատարներն եւ հրապտոսներ՝ Առեւտր. Ժողովուրդը լեցուած է եկեղեցիի նաւը եւ երկու թեւերը. վերնատունը գրաւած են կանայք: Եկեղեցիի մէջտեղը, մուտքէն մինչեւ դաս, անցք մը ձգուած է թափօրին համար:

Միաբանութիւնը եւ աշակերտութիւնը Պատրիարքարանի մէջ կը պատրաստուին Հրաշափառի. վարդապետք շուրջաւազեցաւ, զպիւրք՝ շապկաւոր: Կը հանի Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, կը զգեստաւորուի եւ կ'անցնի թափօրին գլուխը Սրբատաթուղը կը հնչէ «Հրաշափառ» Պատրիարքարանի կամարներուն տակ, ու թափօրականք ծանրօրէն կ'իջնեն եկեղեցի: Ժողովուրդի հոծ բազմութիւն մը լեցուցած է եկեղեցւոյ գաւիթը եւ շրջակայ տանիքները: Սկսուածներ պատուի կը կենան երկուս-